

ה"ת 11100/04/15 - סימו ספז נגד משטרת ישראל, תחנת רחובות

בית משפט השלום ברחובות

ה"ת 11100-04-15 ספז נ' משטרת ישראל/תחנת רחובות
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופטת אפרת פינק
מבקש	סימו ספז
נגד	
משיבה	משטרת ישראל/תחנת רחובות

החלטה

רקע

1. לפניי בקשה להשבת רכב מ.ר. 3801262 מסוג פורד פוקוס שבבעלות המבקש (להלן - "הרכב"). המשטרה תפסה את הרכב ביום 16.3.15 במהלך חיפוש בביתו של המבקש.
2. במסגרת החיפוש נמצא כי המבקש גידל לכאורה בביתו סם מסוג קנבוס. כן נמצאו לכאורה שתילים וזרעים של קנבוס וכן ציוד לגידול. בהמשך לחיפוש בביתו של הנאשם ומציאת הסם, החלה המשטרה בעריכת חקירה אשר מצויה בעיצומה. טרם הוגש כתב אישום בעניינו של הנאשם.

טענות הצדדים

3. בבקשה ובדיון ביום 13.5.15, טען בא כוח הנאשם, כי לא מתקיימת עילה לתפיסתו של הרכב ומכאן כי תפיסת הרכב לא היתה כחוק: לא נעברה עבירה ברכב ולא עמדו לעבור עבירה ברכב; הרכב לא אמור לשמש כראיה במשפט; הרכב לא ניתן כשכר בעד עבירה; הרכב לא שימש כאמצעי לביצוע עבירה. עוד טען, כי תפיסת הרכב פוגעת בזכויותיו של המבקש, כאשר הרכב משמש אותו ואת בני משפחתו באופן שגרתי. לרכב גם נגרם בלאי ופחת בעת שהמשטרה מחזיקה בו. מכאן ביקש, כי המשטרה תשיב את הרכב לאלתר, וכן תישא בהוצאות האחסנה.
4. נציג המשיבה טען, כי הרכב שימש כאמצעי לביצוע העבירה, וזאת משום שחומר החקירה מגלה, כי הנאשם עשה שימוש ברכב לצורך הובלת ציוד לגידול הסם. כן הוסיף, כי מדובר בגידול סם מסוג קנבוס בכמות גדולה. בשלב זה התקבלה חוות דעת, שלפיה הנאשם החזיק בסם מסוג קנבוס במשקל 210 גרם, וחוות דעת נוספת צפויה להתקבל בקרוב. כן הוסיף, כי להערכתו יוגש כתב אישום לאחר קבלת חוות הדעת הנוספת. בנסיבות אלו טען, כי ניתן לשחרר את הרכב רק כנגד הפקדה של 20 אחוזים מערכו וכן איסור על דיספוזיציה ברכב.

דין

5. סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן - **"פקודת מעצר וחיפוש"**), קובע כדלקמן:
"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע העבירה או אמצעי לביצועה".
6. לפי סעיף 33 לפקודת מעצר וחיפוש:
"נתפס חפץ כאמור בסעיף 32, או הגיע לידי המשטרה חפץ שאחד התנאים האמורים בסעיף 32 חל עליו, רשאית המשטרה, בכפוף לאמור בסעיף 34, לשמרו עד אשר יוגש לבית המשפט".
7. ממשיך וקובע סעיף 39 לפקודת מעצר וחיפוש:
"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32 או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו, הוא בעל החפץ...".
8. תפיסת חפץ והחזקתו בידי המשטרה כרוכות בפגיעה בזכות הקניין של הבעלים, המעוגנת כיום בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. עם זאת, יש שבנסיבות מסוימות נועדה תפיסתו של חפץ לקדם תכליות חשובות וראויות מבחינה חברתית ומשפטית ומכאן שנקבעו בחוק החריגים שבהם ניתן לתפוס חפצים למרות הפגיעה בזכות הקניין של בעליהם. בין השאר מיועדת התפיסה למנוע מבעליו להשתמש בחפץ לשם ביצוע עבירה; לשלול מבעלי החפץ, זמנית או לצמיתות, חפץ שנעברה בו עבירה; להבטיח כי החפץ יוכל לשמש כראיה בהליך משפטי עתידי; לאפשר את חילוטו של החפץ מטעם מניעתו או עונשי במצבים המצדיקים זאת ועוד. בכל מקרה יש לערוך איזון ראוי בין ההגנה על הזכות הקניינית של הפרט לבין האינטרס הציבורי שבמניעת ביצוע עבירות בעזרת חפצים המאפשרים את ביצוען (בש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(2) 464, בעמ' 470 (22.5.00) (להלן - **"בש"פ עובדיה"**)).
9. תכלית התפיסה אינה התפיסה עצמה. היא גם אינה משמשת כאמצעי לחץ בחקירה או כמקדמה על חשבון העונש. שלוש תכליות עיקריות עשויות להצמיח מקור סמכות לתפיסת חפץ: תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות; תפיסה למטרת חילוט חפץ הקשור בעבירה במסגרת העונש הנגזר על העבריין; תפיסה לצורך הצגת החפץ כראייה בבית המשפט (בש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.06) (להלן - **"בש"פ לרגו"**)).
10. בהפעלת שיקול-הדעת השיפוטי בשאלה אם יש לשחרר חפץ שנתפס, על בית-המשפט לתת דעתו לכל השיקולים הרלוונטיים, בין השאר, לטיב החפץ התפוס, לסוג העבירה שבה נחשד המבקש, לזכות הקניינית של הטוען לזכות בחפץ, לאינטרס הציבורי למנוע ביצוע עבירה עתידית באמצעות החפץ, לשאלה אם החזקתו של החפץ אסורה, אם לאו ועוד (**"בש"פ עובדיה"**, בעמ' 476 ו-480). עוד על בית המשפט לשקול את סיכוייה של החקירה להבשיל לכתב אישום ולמשפט; האם החשש לשימוש בחפץ לצורך ביצוע עבירה עתידית עודנו קיים, ומה עוצמתו; האם יש הסתברות לקיום משפט, ומה מידת הצורך בחפץ כראייה, ומה סיכויי ההרשעה העשויים להביא בעקבותיהם גם לחילוט החפץ. אם הנכס נתפס לשם הבטחת אפשרות חילוט עתידי, יהיה מקום לבחון את אופי התפתחות החקירה, והצפי לקיום משפט ולסיומו בהרשעה; אם הנכס נתפס למטרת הצגתו כראייה במשפט, יהיה מקום לבחון מה מידת הסיכוי לקיום משפט, ומה מידת הנחיצות בחפץ כראייה במסגרתו (**"בש"פ לרגו"**, לעיל).

11. גם אם קיימת עילה לתפיסת החפץ, על בית המשפט לבחון אם קיים צורך בהשגרת התפוס בידי המשטרה, או שמא ניתן לשחררו ובאילו תנאים. בשקלול האינטרסים, על בית המשפט להעריך מצד אחד את מידת הצורך בהשגרת התפוס בידי המשטרה בהתאם לעוצמת התכלית שהתפיסה נועדה להשיג בנסיבות המשתנות של ההליך הפלילי המתפתח; מצד שני, ייבחנו היבטים שונים הנוגעים בטיבו של החפץ ואת הפגיעה בבעל הקניין, כגון האם מדובר בחפץ שהחזקה בו מותרת על פי דין או אסורה; מה מידת נחיצותו של בעל הקניין בחפץ, ושיעור נזקו משלילת החזקתו בטרם הסתיים ההליך הפלילי; כן עשוי להיות שוני בין חפץ כלה לבין חפץ שערכו אינו מושפע ממעבר הזמן, וכיוצא באלה שיקולים (**בש"פ עובדיה**, לעיל; **בש"פ לרגו**, סעיף 8 והפסיקה המאוזכרת שם).

מן הכלל אל הפרט

12. כאמור, המבקש נחשד בגידול סם מסוג קנבוס בביתו ונתפס בביתו קנבוס בכמות שמעל הכמות המוגדרת לצריכה עצמית. החקירה נמצאת לקראת סיומה ולהערכת נציג המשטרה יוגש בקרוב כתב אישום נגד המבקש.

13. לאור האמור, יש לבחון אם מתקיימת במקרה הנדון אחת מהעילות לתפיסת הרכב לפי סעיף 32 לפקודת מעצר וחיפוש?

א. באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה - לא הועלתה כל טענה כי ברכבו של הנאשם גודלו סמים או עמדו לגדל סמים;

ב. החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה - לא הועלתה כל טענה כי רכבו של הנאשם נדרש להליך המשפטי;

ג. החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה - מעיון בחומר החקירה עולה כי הנאשם עצמו הודה בחקירתו שהוא הוביל את הציד לגידול הסם באמצעות הרכב. לענין זה טען נציג המשטרה בדיון, כי די בכך כדי להצדיק את תפיסת הרכב, וזאת משום שהנאשם מודה בכך שהרכב שימש כאמצעי לביצוע העבירה.

אין בידי לקבל את טענת נציג המשטרה בהקשר זה, וזאת משום שאין התפיסה מגשימה איזו מהתכליות של סעיף 32 לפקודת מעצר וחיפוש. תפיסת הרכב אינה דרושה למניעה עתידית של ביצוע עבירות, וזאת משום השימוש העיקרי ברכב הינו למטרות כשרות ומותרות. במובן זה, גם אם הרכב אכן שימש להובלת ציוד לגידול הסם, הזיקה בין הרכב לעבירת גידול הסם הינה רחוקה ומקרית ביותר. יתר על כן, סביר להניח כי גם אם הרכב יתפס, המבקש ירכוש רכב אחר, ואין בתפיסה כדי למנוע ביצוע עתידית של עבירות. גם לא נטען לפניי שיש כוונה לבקש את חילוט הרכב, ומכל מקום בקשה לחילוט רכב בנסיבות התיק דנן גם אינה סבירה.

14. המסקנה הינה, אפוא, כי גם אם הנאשם הוביל ציוד לגידול סמים באמצעות הרכב, לא ניתן לומר כי הרכב שימש כאמצעי לביצוע העבירה, וזאת משום הזיקה הקלושה בין עבירה של גידול סמים בביתו של הנאשם לבין הרכב. למעשה, לאור השימוש התכוף ברכב בחיי היומיום, אין זה סביר לומר כי רכב שימש כאמצעי לביצועה אך בשל שימוש שגרתי ברכב הקשור לעבירה באופן רחוק וקלוש.

15. לאור האמור, וכאשר אני מאזנת בין הפגיעה בזכות הקניין של המבקש לבין התכליות שביסוד התפיסה, לא מצאתי כי קיימת עילה להמשך תפיסת רכבו של הנאשם.

אשר על כן, ישוחרר הרכב לאלתר וללא תנאים.

16.

ניתנה היום, כ"ח אייר תשע"ה, 17 מאי 2015, בהעדר
הצדדים.